

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Міжнародна економіка»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	075 Маркетинг
Тип і назва освітньої програми	ОПП Маркетинг
Курс, семестр	3 курс, 5 семестр.
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4,0, Загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій – 16 год., практичних занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова викладання	державна
Навчально-науковий інститут, кафедра	ННІ інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій Кафедра економіки та публічного управління
Контактні дані розробника	Тетяна Дейнека каб. 474 (навчальний корпус № 4) e-mail deineka.tetiana@pdau.edu.ua , сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/deyneka-tetyana-anatoliyivna
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	фахова вибіркова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Економічна теорія, Зовнішньоекономічна діяльність підприємства
Компетентності	<i>загальні:</i> ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 13. Здатність працювати в міжнародному контексті. <i>фахові:</i> ФК 11. Здатність аналізувати поведінку ринкових суб'єктів та визначати особливості функціонування ринків. ФК 15. Здатність застосовувати знання та розуміння проблем предметної області з основ економіки, фінансів та оцінювання результатів підприємницької діяльності в аграрній сфері (чи організацій аграрної сфери).
Програмні результати навчання	ПРН 4. Збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Вивчення дисципліни забезпечує формування таких соціальних навичок: лідерство, вміння працювати в критичних умовах (стресостійкість, збагачення емоційного інтелекту), здатність логічно й системно мислити, креативність, ефективний обмін інформацією між людьми, об'єднаними спільними професійними інтересами (нетворкінг).	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
формування у здобувачів системного розуміння закономірностей і механізмів	

<p>функціонування міжнародної економіки, процесів міжнародної торгівлі, руху факторів виробництва, передачі технологій та валютно-фінансових відносин, а також набуття здатності аналізувати міжнародні економічні процеси й оцінювати їх вплив на національну економіку та діяльність суб'єктів господарювання</p>	
<p>ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</p>	
<p>Тема 1. Теоретичні основи міжнародної економіки. Тема 2. Міжнародна торгівля товарами та послугами. Тема 3. Тарифні методи регулювання міжнародної торгівлі. Тема 4. Нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі Тема 5. Міжнародний рух робочої сили. Тема 6. Міжнародний рух капіталу. Тема 7. Міжнародна передача технологій. Тема 8. Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини.</p>	
<p>МЕТОДИ НАВЧАННЯ</p>	
<p><i>Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:</i> лекція; розповідь-пояснення; практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою: підготовка реферату (доповіді); самостійна робота; розв'язування задач; виконання практичних завдань. <i>Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:</i> створення ситуації інтересу та новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації. <i>Інноваційні та інтерактивні методи навчання:</i> дискусії, проектування професійних ситуацій, кейс-метод; використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання. <i>Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:</i> опитування, доповідь; самостійна робота, розв'язування тестів; самостійний пошук помилок.</p>	
<p>ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ</p>	
<p>Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання</p>	<p>Наведені у Додатку до силабусу</p>
<p>ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ</p>	
<p>- щодо термінів виконання та перескладання</p>	<p>Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання LMS Moodle), до яких має бути виконано певне завдання. Виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на нижчий на 20 % бал. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.</p>
<p>- щодо академічної доброчесності</p>	<p>Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання</p>

	<p>достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>Документи, що стосуються академічної доброчесності, представлені на вкладці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ Полтавського державного аграрного університету: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist</p>
<p>- щодо відвідування занять</p>	<p>Відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим</p>
<p>- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти</p>	<p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті перед / під час опанування даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, Edera тощо. Особливості неформального/інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproneformalnuosvitu2025.pdf</p>
<p>- щодо оскарження результатів оцінювання</p>	<p>Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки.</p> <p>Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті. https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaprocinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf</p>
<p>РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ</p>	
<p style="text-align: center;">Основні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Григор'єв Г. С. Міжнародна економіка: практикум. Київ: НаУКМА, 2024. 145 с. 2. Гуткевич С. О., Корінько М. Д., Сафонов Ю. М. Міжнародна економіка: підруч. 3-е вид., перероблене та доповнене. Вид-во «Діса Плюс», 2021. 428 с. 3. Козак Ю. Міжнародна економіка в питаннях і відповідях. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 228 с. 4. Кібік О. М. Нестерова К. С., Хаймінова Ю. В. Міжнародна економіка: навч.-метод. посіб. Одеса: НУ «ОЮА», 2020. 85 с. 	

5. Міжнародна економіка: підручник для здобувачів ступеня бакалавра за спеціальністю «Економіка» / В. Г. Герасимчук, С. В. Войтко, Б. С. Серебренніков, Т. В. Сакалош; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2024. 533 с.
6. Нараєвський С. В., Редько К. Ю. Економіка зарубіжних країн: конспект лекцій; навч. посіб. для студентів Спеціальності 051 «Економіка». Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 104 с.
7. Світове господарство і міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / С. В. Бестужева, В. А. Вовк, В. О. Козуб та ін.; за заг. ред. Т. В. Шталь. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 239 с.
7. Сучасна міжнародна економіка: підруч. / за ред. В. М. Тарасевича. Дніпро: ПДП «Економіка», 2019. 386 с.
8. Сидоров О. А. Світова економіка та міжнародні економічні відносини: підручн. / О. А. Сидоров, Н. О. Фісуненко, Т. В. Альошина; ред. П. А. Фісуненко. Дніпро: Арт-Прес, 2023. 400 с.
9. Carbaugh R. International Economics. South-Western College Publishing; 18th edition, 2022. 576 p.
10. Salvator D. International Economics, 13th Edition. Wiley, 2019. 720 p.
11. Williamson J. The World Economy: A Textbook in International Economics. 480 p. URL : <https://www.slideshare.net/fofoasasaZZ/the-world-economy-a-textbook-in-international-economics-pdf-97337768>.
12. World Economic Situation and Prospects. Department of Economic and Social Affairs United Nations, 2022. 232 p.

Допоміжні

13. Амеліна І. В., Попова Т. Л., Владимиров С. В. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 256 с.
14. Аранчій В. І., Дроботя Я. А. Міжнародні фінанси: навчальний посіб. Полтава: ПДАА, 2019. 128 с.
15. Задоя А. О. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. Ч. 1 / А. О. Задоя, А. С. Магдич, О. А. Задоя. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2021. 142 с.
16. Багатонаціональні підприємства та глобальна економіка: монограф. / за ред. О. І. Рогача. Київ: «Видавництво «Центр учбової літератури», 2020. 368 с.
17. Лимонова Е. М., Кузьмінов С. В., Глуха Г. Я., Шкура І. С. Транснаціоналізація світової економіки: навч. посіб. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2019. 137 с.
18. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб.; уклад.: В. В. Дергачова, К. О. Кузнєцова, І. М. Манаєнко, В. А. Мельникова, О. С. Ченуша. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 340 с.
19. Міжнародні економічні відносини: підручник / за ред. Ю. Г. Козак. Київ: Центр навчальної літератури, 2021. 400 с.
20. Міжнародні економічні відносини та менеджмент в умовах посилення глобалізаційних процесів: навч. посіб. за ред. Н. Бутко, С. Шкарлет. Київ: Центр навчальної літератури, 2020. 528 с.
21. Міжнародні економічні відносини та світова політика. Ч. 1: навч. посіб. / О. М. Лютак, О. В. Баула, Н. М. Галазюк, О. М. Зелінська, Л. В. Корольчук, П. Я. Кравчук, О. А. Урбан, Т. О. Полянська. Луцьк: СПД Гадяк Жанна Володимирівна, друкарня «Волиньполіграф», 2022. 324 с.
22. Моделі глобальної економіки. Конспект лекцій (опорний конспект лекцій) укладач: д.е.н., проф. Ю. В. Ушкаренко Херсон. Херсонський державний університет. 2020. 42 с.
23. Патика Н. І., Мартинюк О. В., Д. Г. Кучеренко. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури 2019. 560 с.

24. International Relations: A Very Short Introduction, Oxford University Press, 2020. 176 p.
25. Паріонова Н. International Economics. Microeconomics (Міжнародна економіка. Мікроекономіка). К. : Видавництво Ліра-К, 2017. 316 с.
26. Global Economic Prospects. A World Bank Group Flagship Report. January 2023. The World Bank Open Knowledge Repository (OKR). URL: <https://openknowledge.worldbank.org/bitstream/handle/10986/38030/GEPJanuary2023.pdf>.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України. URL: <http://www.rada.kiev.ua>.
2. Державна служба статистики України. URL: <http://ukrstat.gov.ua>.
3. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.gov.ua>.
4. Міністерство аграрної політики та продовольства України URL: <https://minagro.gov.ua/>.
5. Національний Банк України. URL: <https://bank.gov.ua/>.
6. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.ua>.
7. Урядовий портал. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/>.
8. International Monetary Fun. URL: <https://www.imf.org/en/Home>.
9. Food and Agriculture Organization of the United Nations. URL: <http://www.fao.org/home/en/>.
10. Group of Seventy Seven. URL: <http://www.g77.org>.
11. Group of Twenty Finance Ministers and Central Bank Governors. URL: <http://www.g20.org>.
12. KOF Konjunkturforschungsstelle. URL: <https://kof.ethz.ch/>.
13. Organisation for Economic Co-operation and Development. URL: <https://www.oecd.org/>.
14. Paris Club. URL: <http://www.clubdeparis.org>.
15. The Club of Rome. URL: <http://www.clubofrome.org>.
16. United Nations Conference on Trade and Development. URL: <https://unctad.org/>.
17. United Nations. URL: <https://www.un.org/en/>.
18. United Nations Industrial Development Organization. URL: <https://www.unido.org/>.
19. World Bank Group. URL: <https://www.worldbank.org/en/home>.
20. World Trade Organization. URL: <https://www.wto.org>.

Реквізити затвердження

Схвалено на засіданні кафедри економіки та публічного управління,
протокол від 15 грудня 2025 року № 11

Додаток до силабусу

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	виконання практичних завдань	тести	виконання завдань самостійної роботи:		
			реферат / презентація	підготовка глосарію	
Тема 1. Теоретичні основи міжнародної економіки	6	3	10	1	10
Тема 2. Міжнародна торгівля товарами та послугами	6	3		1	10
Тема 3. Тарифні методи регулювання міжнародної торгівлі	6	3		1	10
Тема 4. Нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі	6	3		1	20
Тема 5. Міжнародний рух робочої сили	6	3	10	1	10
Тема 6. Міжнародний рух капіталу	6	3		1	10
Тема 7. Міжнародна передача технологій	6	3		1	10
Тема 8. Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини.	6	3		1	20
Разом	48	24	20	8	100

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Кількість балів	Критерії оцінювання
6	Завдання виконано повністю. Проведено глибокий і коректний аналіз процесів міжнародної торгівлі, руху капіталу та робочої сили, передачі технологій і валютно-фінансових відносин. Використано актуальні статистичні дані (міжнародні організації, рейтинги, офіційні звіти). Висновки логічні, аргументовані, підтверджені фактами. Відповіді структуровані, без логічних і фактичних помилок; продемонстровано системне розуміння механізмів міжнародної економіки.
5	Завдання виконано майже повністю; є поодинокі неточності в аналізі або інтерпретації даних. Використано міжнародні джерела, але окремі аспекти тем розкриті недостатньо глибоко. Висновки сформульовані, проте містять незначні суперечності.
4	Виконано більшу частину завдання; аналіз міжнародних економічних процесів неповний або з помилками. Джерела використано обмежено чи не завжди актуальні. Висновки загальні, аргументація недостатня; логічність викладу частково порушена.
3	Виконано понад половину завдання з істотними помилками. Дані обмежені або некоректно використані; бракує обґрунтувань. Висновки поверхові; порушена логіка викладу.
2	Виконано лише частину завдання. Аналіз поверхневий, без системного підходу до міжнародних економічних процесів (торгівля, регулювання, рух факторів, фінансові відносини). Висновки неаргументовані або відсутні. Значні порушення вимог до оформлення.
1	Завдання виконано менш ніж наполовину або не виконано. Аналіз відсутній або містить критичні помилки; використано випадкові/некоректні дані. Висновки відсутні або формальні, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Шкала та критерії оцінювання розв'язування тестів

Кількість балів	Критерії оцінювання
0-3	Кожне тестове завдання оцінюється в 0,3 бала. Загальна кількість тестових завдань – 10. Максимальна кількість балів за виконання тестів – 3 бали

Підготовка реферату/презентації*

Кількість балів	Критерії оцінювання
8-10	<p>Тема розкрита глибоко з повним розумінням ключових ідей. Матеріал є точним, актуальним і повністю відповідає темі, представлений детальний аналіз та виявлене критичне мислення.</p> <p>Презентація має чітку та логічну структуру з правильно побудованими вступом, основною частиною та висновками. Усі частини узгоджені та логічно пов'язані між собою.</p> <p>Візуальні матеріали підібрані якісно, підсилюють ключові тези. Текст оформлений професійно, без граматичних помилок, з гармонійним використанням візуальних елементів.</p> <p>Матеріал поданий чітко, впевнено та виразно. Доповідач активно взаємодіє з аудиторією, залучає її до обговорення, демонструє високий рівень підготовки та здатність спонтанно відповідати на питання.</p>
4-7	<p>Основні ідеї розкриті, проте неповно або поверхнево. Матеріал відповідає темі, але містить деякі неточності або недостатньо опрацьовані моменти. Елементи аналізу присутні, проте вони не мають достатньої глибини.</p> <p>Структура в цілому зрозуміла, включає вступ, основну частину та висновки, однак є незначні недоліки. Логічна послідовність викладу порушена в окремих місцях.</p> <p>Використано візуальні матеріали, але не всі повністю відповідають змісту. Текст оформлений на прийнятному рівні, хоча присутні незначні помилки.</p> <p>Подача матеріалу відносно чітка, проте бракує виразності. Взаємодія з аудиторією обмежена, підготовка задовільна, але відчувається нестача впевненості.</p>
0-3	<p>Основна ідея нечітка або зовсім не розкрита, матеріал не відповідає темі або містить значні неточності. Відсутність аналізу та глибокого розуміння предмету.</p> <p>Структура недоопрацьована, організація матеріалу слабка: вступ, основна частина і висновки не виділені, логіка викладу порушена або хаотична.</p> <p>Використання візуальних матеріалів мінімальне або не відповідає змісту, текст оформлений неякісно, містить численні помилки.</p> <p>Подача матеріалу монотонна або невиразна, відсутність контакту з аудиторією, недостатня підготовка, часті паузи, читання без адаптації до аудиторії, що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів</p>

*Протягом вивчення дисципліни передбачено виконання 2 презентацій

Підготовка глосарію

Кількість балів	Критерії оцінювання
1	за виконання глосарію за темою (5-7 понять)
0	завдання не виконані, що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим та навчальним планом є залік.